

OOSTERDOKSDRAIBRUG

Hoezo moest die brug zó lang op slot?

Ruim vierenhalf jaar was de Oosterdoksdraibrug afgesloten. Gedupeerde ondernemers in de buurt snappen nog steeds niet waarom.

Door onze redacteur
Thijs Niemantsverdriet

Vier jaar, vier maanden en 26 dagen. Pim Evers, mede-eigenaar van café Hannekes Boom aan de Dijksgracht, weet precies hoe lang de Oosterdoksdraibrug was afgesloten. De brug vormt de levensader van zijn kroeg: het is de enige route om Hannekes Boom te bereiken vanaf het Centraal Station, zonder een enorme omweg te nemen. De reden van de afsluiting: de bouw van het nieuwe hoofdkantoor van hotelwebsite Booking.com aan de overkant, op de kop van het Oosterdokseiland. De ontwikkelaar kon de veiligheid van voetgangers en fietsers langs het bouwterrein niet garanderen - en dus zette de gemeente de brug in januari 2018 op non-actief.

Deze week gaat de Oosterdoksdraibrug eindelijk weer open, zo laat de gemeente weten. Dat is veel later dan gepland. De afsluiting werd tot twee keer toe met een jaar verlengd, vanwege vertraging bij de bouw van het Bookingpand. En toen de brug deze zomer eindelijk weer in gebruik genomen was, ging hij binnen twee maanden opnieuw op slot: hij bleek niet goed te meer te sluiten. Dat euvel is nu verholpen, aldus de gemeente.

Voor Hannekes Boom waren het moeilijke jaren. Om vanuit het centrum bij het café te kunnen komen, moest de bezoeker geduld en volharding opbrengen. Er waren twee gemarkeerde alternatieve routes: via NEMO en het Marineterrein, of langs de Piet Heinkade en over de brug bij het Muziekgebouw. Allebei zeker een kwartier lopen. Bij de tweede route moest de voetganger ook nog op zoek naar een lift - pas een jaar geleden werden er extra trappen aangelegd aan de kant van de Piet Heinkade.

Omzet gehalveerd

Hoe groot de inkomstenderving voor Hannekes Boom precies is geweest, kan Pim Evers moeilijk zeggen: de afgelopen twee jaar waren ook de tijd van gedwongen coronasluitingen. „Maar toen de brug afgelopen zomer ineens voor de tweede keer dicht ging, zag je dat de omzet halveerde.”

Ook voor speciaalbiërcafé Delirium had de afsluiting van de Oosterdoksdraibrug verregaande gevolgen. In het eerste jaar leidde de stremming tot een omzetverlies van 360.000 euro, berekende uitbater Henk Klijn destijds. „Passanten konden ons café nauwelijks meer vinden, vanwege de slechte bewegwijzering van de omleiding.”

Na de lockdowns en de onverwachte tweede stremming van de brug besloot Klijn zijn zaak alleen nog open te gooien voor feesten en partijen. „Het had op deze manier geen zin open te blijven voor reguliere bezoekers”, zegt hij. „Je kunt als horecabedrijf niet het ene moment bereikbaar zijn en het andere moment niet. Mensen komen één keer voor niets, niet twee keer.” Voor een definitieve sluiting hoeft Delirium niet te vrezen, want het café heeft een eigenaar met diepe zakken: rederij Lovers. Klijn: „Die past bij.”



De Oosterdoksdraibrug gaat deze week na jaren sluiting weer open. De alternatieve route was een flinke omweg.

Volgens Pim Evers van Hannekes Boom is de belangrijkste fout in het begin gemaakt: de gemeente had helemaal nooit akkoord mogen gaan met de afsluiting van de brug. Stadsdeel Centrum en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG), verantwoordelijk voor de vergunningen, zijn volgens Evers veel te gemakkelijk gezwicht voor de argumenten van ontwikkelaar BPD. „Als de bouwer ‘veiligheid’ riep, gingen ze daarin mee. Er is in Amsterdam nog nooit zó lang een straat afgesloten vanwege bouwlogistiek. Ze zijn erin getrapt.”

Uit interne stukken over de afsluiting van de brug, die NRC begin dit jaar verkreeg met een beroep op de Wet openbaarheid bestuur (Wob), blijkt inderdaad nergens dat binnen de gemeente en de ODNZKG een principiële discussie is gevoerd over de vraag: hoe lang kun je de openbare weg afsluiten ten bate van een privaat bouwproject?

Wel beloofde de gemeente in de aanloop naar de sluiting „een aantrekkelijke alternatieve omleidingsroute te realiseren”, bijvoorbeeld een pontje of een tijdelijke fietsbrug in het water naast het Oosterdokseiland. Die route kwam er nooit, vanwege onwil bij BPD en geldgebrek bij de gemeente.

De gemeente beloofde een 'aantrekkelijke omleidingsroute'. Die kwam er nooit

Toen BPD in 2021 voor de tweede keer vertraging meldde bij de bouw van het Bookingkantoor, maande de projectmanager van de gemeente de ontwikkelaar in een e-mail wel tot „meer inspanning” om de draibrug weer geopend te krijgen. BPD achtte vervoegde opening „zeer onwenselijk”, zo blijkt uit de Wob-stukken, vanwege „veiligheid” en „sociale veiligheid”. Daar liet de gemeente het bij.

Claim bij schadefonds

Volgens een woordvoerder van wethouder Melanie van der Horst (Verkeer en Vervoer, D66) is het in Amsterdam „niet ongebruikelijk dat de openbare weg enkele jaren wordt afgesloten vanwege werkzaamheden”. De gemeente maakt in zo'n geval „geen onderscheid tussen private en gemeentelijke projecten”, zegt de woordvoerder. Die benadrukt dat het besluit over de Oosterdoksdraibrug destijds op ambtelijk niveau is genomen.

Pim Evers van Hannekes Boom hoopt dat de afsluiting van de brug vanaf deze week voorgoed tot het verleden behoort. Te zijner tijd wil hij wel een claim indienen bij het na-deelschadefonds van de gemeente, „maar daar hoor ik slechte verhalen over”.

Henk Klijn van Delirium houdt zijn tent voorlopig nog gesloten voor regulier bezoek. „Als we gewoon bereikbaar zouden zijn, zonder haperingen, zouden we weer open kunnen. Maar dan moet ik écht de garantie hebben dat die brug toegankelijk blijft.”

FOTOS PEPLIJN KOUWENBERG